ސިވިލް ކޯޓު

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނުގޮތް

284-CVC-2024

އެސްއެމްއީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. ފަރާޙް ފާއިޒް
ދައުނު ހިމެނޭ ކޯޓުގެ މައްސަލަ

ޙުކުމްކުރި ޤާޟީ

ޤާޟީ އާއިޝަތު އަޒުމާ އަބްދުލްޣަފޫރު

ނިމުނު ތާރީޚު

23 ޖުމާދަލްއާޚިރާ 1446
24 ޑިސެންބަރު 2024

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

ދަޢުވާކުރާ ފަރާތް

ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން

ޕަބްލިކް ލިމިޓެޑް

ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C00592019

ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތް

ފަލާހް ފާއިޒް

މ. ޖަމްޖަމް / މާލެ

އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A263581

ރަޖިސްޓަރީކުރުވުން ބާޠިލު

10 ރަޖަބު 1445

21 ޖަނަވަރީ 2024

ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ

މިއީ، މ. ޒަމްޒަމް / މާލެ، ފަރާޒް ފާއިޒް (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A263581) ގެ އެދުމަކާން އެސްއެމްއީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕަބްލިކް ލިމިޓެޑް (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު C00592019) އިން ޑިމާންޑް ލޯނެއް ދޫކުރުމުން ހަމަޖެއްސާފައިވާ -/487,318ރ (ހަތަރުލައްކަ އަށްޑިހަ ހަތްހާސް ތިންސަތޭކަ އަށާރަ ރުފިޔާ) ގެ ޑިމާންޑް ލޯނުގެ ބާކީއިން -/250,469ރ (ދެލައްކަ ފަންސާސް ހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް ނުވަ ރުފިޔާ) ދޫކޮށްފައިވިނަމަވެސް، އެސްޑީއެފްސީއިން ދޫކޮށްފައިވާ ލޯނުގެ ފައިސާ އެއްބަސްވުމުގައިވާގޮތަށް ފަރާޒް ފާއިޒް ގެ ފަރާތުން އަދާކުރުމުން ގެންގޮސްފައިނުވާތީ، މި ލޯނުގެ ފައިސާ އިންޓްރެސްޓާ އެކުގައި ލިބިގަތުމަށާއި، ލޯނުގެ ފައިސާ އަނބުރާ ދެއްކުމުގެ ޒިންމާ ދިނުމުގެ ގޮތުން ޢަހުދުވެފައިވާ މުދާތައް އެސްއެމްއީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕަބްލިކް ލިމިޓެޑްއަށް ހަވާލުކުރުމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، ބެނިފިޝަރީ ހަވާލުކުރި މި ޖާމިނާ ގުޅިގެން އެސްޑީއެފްސީއިން ލިބެންޖެހޭ އެންމެފަހު ފަރާތާ ލިބިދޭފަދަ ގޮތަށް ދިނުމުގެ ޒިންމާ ހަވާލުކުރުމަށް ހިސާބުން، ފަރާޒް ފާއިޒްގެ އެސްއެމްއީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕަބްލިކް ލިމިޓެޑާއި ލިބިދޭންޖެހޭ އެންގުމަކައި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތާ ދަރަނިވެރި ހަވާލުކުރިއިރު، ފަރާޒް އެކަށައެޅިގެން ބަލައިގަންނަވާފައިވާ ހަވާލުވުމުގެ ދަށުން އެސްއެމްއީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕަބްލިކް ލިމިޓެޑްއިން ލިބިދޭނެ އެންގުމައި ބަދަލުގައި ބަރުމަކާ ބާރުފަސާ ކޮށްދިނުމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، ފަރާޒް ފާއިޒްގެ އެސްއެމްއީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕަބްލިކް ލިމިޓެޑްއިން ހަވާލުކުރަން ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް މުދަލާއި ވިއްކުމަށް ބާރުގަދަވެއްޖެ، ހަވާލުކުރުވިފައިވާ މުދާ ވިއްކައިގެން ބާކީ ހުރި ދަރަނި މުޅިން ދައްކަވާ ދޭން އެދި ދަޢުވާކުރާ އެސްއެމްއީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕަބްލިކް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައެކެވެ.

ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން އެދޭ ފަރުވާތައް

1. އެސްއެމްއީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން އިން ފަރާޒް ފާއިޒްގެ މައްޗަށް ކޮށްފައިވާ މިދަޢުވާގައި އެދިފައިވަނީ؛

(ހ) ދެފަރާތުގެ ދެމެދު އެއްބަސްވެފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ދޫކުރެވުނު ހަމަޖެހިފައިވާ -/487,318ރ (ހަތަރުލައްކަ އަށްޑިހަ ހަތްހާސް ތިންސަތޭކަ އަށާރަ ރުފިޔާ) ގެ ޑިމާންޑް ލޯނުގެ ބާކީއިން -/250,469ރ (ދެލައްކަ ފަންސާސް ހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް ނުވަ ރުފިޔާ) ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ދޫކުރެވިފައިވާކަން ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި،

(ށ) އެސްޑީއެފްސީއިން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދޫކުރި ލޯން، އެއްބަސްވުމުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އަދާކޮށްފައި ނުވާކަން ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި ދިނުމަށާއި،

(ނ) އެއްބަސްވުމުގައިވާ އެސްޑީއެފްސީގެ ނަންބަރު: SDFC/SL/0658/2021 ސެކިއުރިޓީ ޑީޑްގެ ދަށުން ލޯނުގެ ފައިސާ އަހަރަކަށް ޕަރސެންޓްގެ 8% (އަށެއް އިންސައްތަ) އިންޓްރެސްޓާ އެކު 10

ޖަނަވަރީ 2024 އާހަމައަށް ނުދައްކާހުރި 274,615/72ރ (ދުވިސައްތަ ހަތްދިހަ ހަތަރު ހާސް ހަސަތޭކަ ފަނަރަ ރުފިޔާ / ހަތްދިހަ ދެ ލާރި) ލޯން އެގްރީމެންޓްގެ ބާކީވެފައިވާ ފައިސާއާއި އަރަމުންދާ 8% (އަށެއް އިންސައްތަ) އިންޓަރެސްޓާއި އެކުގައި އެއްފަހަރާ އެސްޑީއެފްސީއަށް ދެއްކުމަށް ލޯން ނަގާފައިވާ ފަރާތަށް އަންގުމަށާއި،

(ހ) ލޯން ނަގާފައިވާ ފަރާތަށް ދޫކުރި ލޯނުގެ ފައިސާއާއި 8% (އަށެއް އިންސައްތަ) އިންޓަރެސްޓާއި އެކުގައި އަދާކޮށް ލޯން އެގްރީމެންޓް ބަންދުކުރެވެންދެން ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި އެއްބަސްވެފައިވާ އެސްޑީއެފްސީގެ ނަންބަރު: SDFC/SL/0658/2021 ސްޓާޓަޕް ސްކީމްގެ ދަށުން އަހަރަކަށް ޗާޖުކުރަމުންދާ 8% (އަށެއް އިންސައްތަ) އިންޓަރެސްޓަކީ ލޯން ނަގާފައިވާ ފަރާތުން އެސްޑީއެފްސީއަށް ދައްކަންޖެހޭނެ ފައިސާ ކަމުގައި ކަނޑައެޅުމަށާއި،

(ށ) ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދޫކުރި ލޯނުގެ ފައިސާއާއި އިންޓަރެސްޓާއި އެކުގައި އަދާކޮށް ލޯން އެގްރީމެންޓް ބަންދުކުރެވެންދެން ސްޓާޓަޕް ސްކީމްގައި އެއްބަސްވެފައިވާގޮތުގެ މަތިން ސަރވިސް ޗާޖާއި ޕްރީމިއަމްގެ ފައިސާގެ އިތުރުން، ސްޓާޓަޕް ސްކީމްގައިވާ މާއްދާތަކަށް ތަންފީޒުކުރުމުގެ ގޮތުން ދަޢުވާލިބޭ ޤާނޫނީ ފީތަކާއި އެކުލެވޭ ގޮތުން ހިނގާ ހުރިހާ ޚަރަދުތަކާއި ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ލޯން ނަގާފައިވާ ފަރާތުން އެސްޑީއެފްސީއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ކަމުގައި ކަނޑައެޅުމަށާއި،

(ނ) ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދޫކުރި ލޯނާ ގުޅިގެން، އެސްޑީއެފްސީ އާއި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތާއި ދެމެދު އެއްބަސްވުމާ، މިދާ ދަރަނިކުރުވުމުގެ އެއްބަސްވުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މިދާ އެސްޑީއެފްސީން ދަރަނި ކުރުވިފައިވާ ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި ދިނުމަށާއި،

(ރ) ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދޫކުރި ލޯނުގެ ފައިސާއާއި އިންޓަރެސްޓާއި އެކުގައި އަދާކޮށް ލޯން އެގްރީމެންޓް ދައްކަންޖެހޭ އެންމެހައި ފައިސާ ދައްކާ ހަވާލުކުރުވަނީ ލޯން އެގްރީމެންޓް ބަންދުކުރެވެންދެން މިދާ ދަރަނިކުރުމުގެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އެސްޑީއެފްސީއަށް ލިބެންވާ އެންމެހައި ޙައްޤުތަކާއި ބާރުތައް ބާޠިލްނުވާ ދެމިގެންދާނެކަމަށް ކަނޑައަޅައި ދިނުމަށާއި،

(ބ) ދަރަނިކުރުވުމުގެ މުޢާމަލާތް ފިނޭންޝަލްރިޕޯޓްގައި އެސްޑީއެފްސީއިން ކުރަންޖެހޭ އެންމެހައި ޚަރަދުތަކާއި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން އެސްޑީއެފްސީއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއާއިއެކުގައި، އެ ފައިސާ ލޯން އެގްރީމެންޓް ތަންފީޒުކުރުމުގެ ޚަރަދު، މިދާ ދަރަނިކުރުވުމުގެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އެސްޑީއެފްސީއަށް ލިބެންވާގޮތަށް ކަނޑައަޅައި ދިނުމަށާއި،

(ޅ) ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދޫކުރި ފައިސާ، އިންޓަރެސްޓާ އެކުގައި އަދާކޮށް ލޯން އެގްރީމެންޓްތަކާއި ދައްކަންޖެހޭ އެކުލެވޭ ފައިސާ ލިބިގަތުމަށްޓަކައި، ލޯނާ ގުޅިގެން އެސްޑީއެފްސީއަށް ދަރަނިކުރުވެފައިވާ މުދާތަކެއް ވިއްކައިގެން ހަމަނުވާ ކަމަށް ވާނަމަ ބާކީ ފައިސާ ލޯން އެގްރީމެންޓް ކަނޑައަޅާފައިވާ ލޯން އެގްރީމެންޓްގެ ބާރު ޢަމަލުކުރެވޭނެކަމަށް، އެ ޢަމަލުތަކަށް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއާއިއެކުގައި ކަނޑައަޅައިދިނުމަށްކަމަށް އެދިގެން އުފުލާފައެވެ.

ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ދަޢުވާއަށް ރައްދުދީފައިނުވުމުން ޣައިރު ޙާޟިރުގައި ޙުކުމްކޮށްދިނުމަށް

ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން އެދުން

2. ފަރާޒް ފާއިޒް އަށް ދަޢުވާ ފޮނުވައި ރައްދުދިނުމަށް ދީފައިވާ މުއްދަތުގައި ރައްދުދީފައިނުވާތީ[1]، ދަޢުވާއަށް ރައްދުދިނުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތުގައި[2] ފަރާޒް ފާއިޒްގެ ފަރާތުން ދަޢުވާއަށް ރައްދުދީފައިނުވެއެވެ.

3. ފަރާޒް ފާއިޒްގެ ފަރާތުން ދަޢުވާއަށް ރައްދުދީފައިނުވާތީ، އެސް.ޑީ.އެފް.ސީގެ ފަރާތުން ވަކީލު މި ޤަޟިއްޔާގައި ކޯޓު އަމުރަކުން އެދޭ ގޮތް އަދި ޣައިރު ޙާޟިރުގައި ޙުކުމްކޮށްދިނުމަށް އެދޭ ގޮތް ފަރާޒް ފާއިޒްގެ ޣައިރު ޙާޟިރުގައި ޙުކުމްކޮށްދިނުމަށް އެދި ހުށަހަޅާފައެވެ. މި ކޭސްގައި އެސް.ޑީ.އެފް.ސީއިން އެދިފައިވަނީ އެސް.ޑީ.އެފް.ސީއާއި ފަރާޒް ފާއިޒްގެ ދެމެދު އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ދޫކުރުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ -487,318/ރ (ހަތަރުލައްކަ އަށްޑިހަ ހަތްހާސް ތިންސަތޭކަ އަށާރަ ރުފިޔާ) ގެ ލޯނުގެ ބާކީއިން -250,469/ރ (ދެލައްކަ ފަންސާސް ހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް ނުވަ ރުފިޔާ) ގެ ލޯނާއި ފަރާޒް ފާއިޒް އަށް ދޫކުރެވިފައިވާ ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، އެސް.ޑީ.އެފް.ސީއާ ފަރާޒް ފާއިޒް އެދުމުގެ ފިޔަވަޅު އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ސަރަޙައްދުގެ ފަރާޒް ފާއިޒް ހޯދާފައިވާ ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، އެސް.ޑީ.އެފް.ސީއިން ފަރާޒް ފާއިޒް އަށް ދޫކުރި ލޯނުގެ ފައިސާ އާއި 8% (އަށެއް އިންސައްތަ) އިންޓްރެސްޓާއި އެކުގައި އަދާކޮށް ނިމެންދެން ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި އެއްބަސްވެފައިވާ އެސް.ޑީ.އެފް.ސީގެ ނަންބަރު: SDFC/SL/0658/2021 ސްޓާޓަޕް ލޯން ސްކީމްގެ ދަށުން އަހަރަކަށް ޗާޖުކުރެވުނު 8% (އަށެއް އިންސައްތަ) ގެ އިންޓްރެސްޓްއާ ފަރާޒް ފާއިޒް އެސް.ޑީ.އެފް.ސީއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާކުރުމުގައި ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، ފަރާޒް ފާއިޒް އަށް ދޫކުރި ލޯނުގެ ފައިސާއާއި އިންޓްރެސްޓާއި ޖޫރިމަނާގެ ފައިސާ އެކުގައި އަދާކޮށް ނިމެންދެން ސްޓާޓަޕް ލޯން ސްކީމްގައި އެއްބަސްވެފައިވާ ޑޮކިއުމަންޓް ސަރކިއުލަރ ޗާޖުގައި ޕޭމަންޓް ފައިސާގެ އިލްތިޒާމު، ސްޓާޓަޕް ލޯން ސްކީމްގައިވާ މާއްދާތަކާއި ޕެނަލްޓީކުރުމުގެ ގޮތުން އަދާނުކުރާ ޗާޖުކުރުމަށް ފައިސާކޮށް އެކުލެވޭ ގޮތުން ހަމަޖެހިފައިވާކަން ދައްކާ ދޭތެރޭގައި ފަރާޒް ފާއިޒްގެ ފަރާތުން އެސް.ޑީ.އެފް.ސީއިން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާކޮށްދިނުމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، ފަރާޒް ފާއިޒް އަށް ދޫކުރި ލޯނު ދެމެދު، އެސް.ޑީ.އެފް.ސީއާ ފަރާޒް ފާއިޒް ދޫކުރި ލޯނުގެ ފައިސާއާއި ދެމެދު ބަލަހައްޓާގޮތުގެ އެއްބަސްވުމުގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ގޮތަށް އެސް.ޑީ.އެފް.ސީއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ދައްކަން ކަނޑައެޅިފައިވާ ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ފަރާޒް ފާއިޒް ދޫކުރި ލޯނުގެ ފައިސާ އާއި އިންޓްރެސްޓާއި ޖޫރިމަނާގެ ފައިސާ، ފަރާޒް ފާއިޒްގެ ފަރާތުން އެސް.ޑީ.އެފް.ސީއަށް ދައްކަންޖެހޭކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، އެސް.ޑީ.އެފް.ސީއިން ދޫކުރި ފައިސާ، އިންޓްރެސްޓާއި ޖޫރިމަނާ

---

[1] ފަރާޒް ފާއިޒް އަށް ދަޢުވާ ފޮނުވައި ރައްދުދިނުމަށް އެންގުމުގެ ލިޔުން ރައްދުކޮށްފައިވަނީ 1 ޖުލައި 2024 ގައެވެ.

[2] ޤާނޫނު ނަންބަރު: 32/2021 (ސިވިލް އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 103 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ދަޢުވާ ލިބޭ ފަރާތުން ދަޢުވާއަށް ރައްދުދިނުމަށް 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ މުއްދަތުގައި ދަޢުވާއަށް ރައްދު ދޭންވާނެކަމެވެ.

އެކުގައި އަދާކޮށް ލޯނު އެކައުންޓަށް ދައްކަންޖެހޭ އެންމެހައި ފައިސާ ލިބިގަތުމަށްޓަކައި، ލޯނު ދެވިގެން އެސްޑީއެފްސީއަށް ރަހުނުކުރެވިފައިވާ މުދާތައް ވިއްކާލައިގެން ނަގަދު ކަސްދުކޮށްގެން ލިބޭ ފައިސާ ލޯނު އެކައުންޓަށް ކަނޑައި، ލޯނު އެކައުންޓްގައި ބާކީ އަދަދެއްވާނަމަ، އެ އަދަދަކީވެސް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅައިދިނުމަށެވެ.

ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރި ކަންތައްތައް

4. އެސްޑީއެފްސީގެ ނަންބަރު SDFC/SL/0658/2021 ސްޓާފް ލޯން ސިޓީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުޠުތަކާއި، އެސްޑީއެފްސީގެ ކްރެޑިޓް ފެސިލިޓީ ދޫކުރުމުގެ އާންމު ޝަރުޠުތަކަށް އެއްބަސްވެގެން ފަރާޙް ފާއިޒް އަށް ދޫކުރުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ 487,318/-ރ (ހަތަރުލައްކަ އަށްޑިހަ ހަތްހާސް ތިންސަތޭކަ އަށާރަ ރުފިޔާ) ގެ ލޯނުގެ ބާކީއިން 250,469/-ރ (ދެލައްކަ ފަންސާސް ހާސް ހަތަރު ސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް ނުވަ ރުފިޔާ) ފަރާޙް ފާއިޒް އަށް ދޫކޮށްފައިވާކަން ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުން އެނގެއެވެ.

5. އެސްޑީއެފްސީއަށް ލޯނުގެ ފައިސާ އަނބުރާ ދައްކުމުގެ ޔަޤީންކަން ދިނުމުގެ ގޮތުން، އެސްޑީއެފްސީ އާއި ފަރާޙް ފާއިޒް އާއި ދެމެދު މުދާ ރަހުނުކުރުމުގެ އެއްބަސްވުމެއް ވެފައިވާކަން އެނގެއެވެ. އަދި މި އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ރަހުނު ކުރެވިފައިވަނީ ފައިސާއިން ވިޔަފާރިއަށް ގަތުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ ގ. ސެސަނަރީ އަދި އިކުއިޕްމަންޓްތަކެކަން އެނގެއެވެ. އެހެންކަމުން، ބުނެވުނު ލޯނު ދެވިގެން އެސްޑީއެފްސީއަށް ޑިފޯލްޓް އެންމެހައި ފައިސާ ދައްކައި ހަމަޖެހުމަށްފަހު ރަހުނު އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ބަލާއިރު މުދާ އެސްޑީއެފްސީއަށް ރަހުނުކުރެވިފައިވާކަމުގައި، ރަހުނު އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އެސްޑީއެފްސީއަށް ލިބިގެންވާ ހައްޤުތަކާއި ބާރުތައް ބާޠިލުވެފައި ނުވާކަން އެނގެއެވެ.

6. އެއްބަސްވުމުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ބެލުމުން ލޯނުގެ ފައިސާ ފަރާޙް ފާއިޒް އަދާކޮށްފައިނުވުމުގެ ސަބަބުން 10 ޖަނަވަރީ 2024 ވަނަ ދުވަހުގެ ނިޔަލަށް ލޯނުގެ ބާކީގައި 274,615/72ރ (ދެލައްކަ ހަތްދިހަ ހަތަރު ހާސް ހަސަތޭކަ ފަނަރަ ރުފިޔާ / ހަތްދިހަ ދެ ލާރި) ނުދައްކައިވާކަން އެސްޑީއެފްސީއިން ހުށަހަޅާފައިވާ ސްޓޭޓްމަންޓުން އެނގެން އޮތެވެ.

7. އެސްޑީއެފްސީގެ ނަންބަރު SDFC/SL/0658/2021 ސްޓާފް ލޯން ސިޓީގެ 8 ވަނަ މާއްދާގައި މި ލޯނަށް ކޮންމެ މަހަކު ދައްކާގޮތަށް އަހަރަކު 8% (އަށެއް އިންސައްތަ) އިންޓްރެސްޓް ޗާޖުކުރެވޭނެކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

8. އެހެންކަމުން، އެއްބަސްވުމުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ބެލުމުން ލޯނުގެ ފައިސާ ފަރާޙް ފާއިޒް އަދާކޮށްފައިނުވުމުގެ 29 ފެބްރުއަރީ 2024 ވަނަ ދުވަހުގެ ނިޔަލަށް ލޯނުގެ ބާކީގައިވާ 277,630/46ރ (ދެލައްކަ ހަތްދިހަ ހަތް ހާސް ހަސަތޭކަ ތިރީސް ރުފިޔާ / ސާޅީސް ހަ ލާރި) އާއި މި ލޯނާއި ގުޅިގެން އިތުރަށް އަހަރުމަސްދާ އިންޓްރެސްޓާއި ޗާޖުތަކާއި ފަރާޙް ފާއިޒް ގެ ފަރާތުން އެސްޑީއެފްސީއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއްކަން އެނގެއެވެ.

9. ބެލުމުން އެންމެފަހުން ފައިސާ ދައްކަމުން އެސްޑީއެފްސީއިން ދީފައިވާ 22 (ބާވީސް) މަސް ދުވަހަށް ބަހާލައިގެން ކޮންމެ މަހަކުވެސް 12,600/-ރ (ބާރަ ހާސް ހަސަތޭކަ ރުފިޔާ) އަށްވުރެ މަދުނޫން އަދަދެއް ދައްކަމުންގޮސް، ފެބްރުއަރީ 2026 ގައި ލޯނުގެ ބާކީގައިވާ އެންމެހައި ފައިސާއާއި އަހަރުވާ އިންޓްރެސްޓް ދަޢުވާލިބި

ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ފުރުޞަތެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ **އިސްމާޢީލް އަހްމަދު ވ. ޢަބްދުއްސަތާރު ޢަބްދުއްރަޝީދު**[3] ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހައްޤުގެ ވެރިފަރާތުން އެ ހައްޤާމެދު ދަޢުވާ ނުކުރާ ހިނދެއްގައި ޝަރީޢަތް އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާއި ނިޔާކަތްތަކަށް ބަލާއިރު ހައްޤުގެ ވެރިފަރާތަކަށް އެ ހައްޤެއް ލިބިދޭން އޮތް އެންމެ އަވަސް މުއްދަތެއްގައި ލިބިދިނުމުގެ މައްޗަށް ކަމަށް ބަޔާންކުރާ އުޞޫލު މި މައްސަލައަށް ތަޠްބީޤުކޮށް ބަލާއިރު، މުދައްޢާޢަލައިހިން އަސްވަދުއަން ދޫކޮށް އެކަށީގެންވާ ދެ ފުރުޞަތު ދޭކަށެވެ.

10. ފަރާހް ފައިޒް ދައްކާއަން ބަރީދުރުނުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތުގައި ދައްކާއަން ބައްދުދިފައިނުވާކަމަށް އެސްޓޭޓްމެންޓްގެ ފަރާތުން ހައިރު ބާކީގައި ބުނެފައިވާ ޖުމްލަ ފައިސާ ދައްކާފައިނުވާތީ، މި ޤަޟިއްޔާގައި ހައިރު ބާކީގައި ކަށަ ބުނެފައިވާ އިޤްރާރެއްގެ ފުރިހަމަކަމެވެ. އަދި މި ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމަށް ކަމުގައި މި މައްސަލައިގެ ދަޢުވާ ފޯމުގައި ސާބިތުކުރުމަށް އެދި ލިޔެކިޔުންތަކާއި އެސްޓޭޓްމެންޓްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. އަދި ފަރާހް ފައިޒް ގެ ފަރާތުން ދައްކާނުލެވޭ ފައިސާގެ ތަފުސީލު އެނގޭނެ ސްޓޭޓްމަންޓް އެސްޓޭޓްމެންޓްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން، މިއީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ **ޢަބްދުﷲ ރަޝީދު ހަސަން ވ. ޔާސިރު އިބްރާހީމް**[4] ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުޞޫލަށް ބަލައިގެން ހައިރު ބާކީގައި ބުނެފައިވާ ޖުމްލަ ފައިސާގެ އުޞޫލުގެ މައްޗަށް ބަލައި ފަރާހް ފައިޒް ދައްކަން ޖެހޭ ފައިސާ ސާބިތުވާކަމަށް ބުނެފައިވާ މައްޗަށް ބަލައިގެންނެވެ.

ޙުކުމް

ދޮންފަރު، ބޮޑުފުން ކަނޑުމަތި އަތްދެއްއާއި ހުރުމުން، މ. ޖަމްޖަމްވާ / މާލެ، ފަރާހް ފައިޒް (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A263581) ގެ އެދުމަށް އިސްލާމިކް ޕްރޮޕަރޓީ ފައިނޭންސް ކާޑުން ބޯރޯވާސް ލިމިޓެޑް (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C00592019) އިން -/487,318ރ (ހަތަރުލައްކަ އަށްޑިހަ ހަތްހާސް ތިންސަތޭކަ އަށާރަ ރުފިޔާ) ގެ ޖުމްލަ ފައިސާ ދައްކަވަން ހަމަޖެއްސާ، ދައްކަވަން ހަމަޖެއްސަވާފައިވާ ޖުމްލަ ފައިސާގެ ބާކީއިން -/250,469ރ (ދުއިސައްތަ ފަންސާސް ހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް ނުވަ ރުފިޔާ) ފަރާހް ފައިޒް އަށް ދޫކޮށްފައިވާކަމަށް ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި،

އެއްބަސްވެފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ބޭނުން ލޯނުގެ ފައިސާ ފަރާހް ފައިޒް އަދާނުކޮށްފައިވާތީވެ ސަބަބުން 29 ފެބުރުވަރީ 2024 ވަނަ ދުވަހުގެ ނިޔަލަށް ލޯނުގެ ބާކީގައި 277,630/46ރ (ދުއިސައްތަ ހަތްދިހަ ހަތްހާސް ހަސަތޭކަ ތިރީސް ރުފިޔާ / ސާޅީސް ހަ ލާރި) އާއި މި ފައިސާއާއި ގުޅިގެން އިތުރަށް އަރަމުންދާ އިންޓްރަސްޓާއި ޖޫރިމަނާއާއި އިސްލާމިކް ޕްރޮޕަރޓީ ފައިނޭންސް ކާޑުން ބޯރޯވާސް ލިމިޓެޑަށް ފަރާހް ފައިޒް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއްކަން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި،

29 ފެބުރުވަރީ 2024 ވަނަ ދުވަހުގެ ނިޔަލަށް ލޯނުގެ ބާކީގައި 277,630/46ރ (ދުއިސައްތަ ހަތްދިހަ ހަތްހާސް ހަސަތޭކަ ތިރީސް ރުފިޔާ / ސާޅީސް ހަ ލާރި) އާއި ލޯނާއި ގުޅިގެން އިތުރަށް އަރަމުންދާ އިންޓްރަސްޓާއި ޖޫރިމަނާ ދައްކަމުންގެންދަން މިއަދު (24 ޑިސެންބަރު 2024) ން ފެށިގެން 22 (ބާވީސް) މަސް ދުވަހަށް ބަހާލައިގެން ކޮންމެ މަހަކުވެސް -/12,600ރ (ބާރަ ހާސް ހަސަތޭކަ ރުފިޔާ) އަސްލު މަދުނޫން ބަދަލު ދައްކަމުންގެންދަން، ފެބުރުވަރީ 2026 މަހުގެ ނިޔަލަށް ލޯނުގެ ބާކީގައިވާ އެންމެހައި ފައިސާއާއި އަރާފައިވާ އިންޓްރަސްޓުގެ ފައިސާ

---

[3] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2009/HC-A/222 ޤަޟިއްޔާ

[4] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2023/HC-A/282 ޤަޟިއްޔާ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

އެސްއެމްއީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް ދައްކައި ހަވާލުކުރުމަށް ޖަލާބް ޖާއިޒް އަށް އަންގައި،

ބުނެވުނު ލޯނާ ގުޅިގެން ސެންކްޝަން ނަންބަރު: SDFC/SL/0658/2021 "މުދާ ރަހުނުކުރުމުގެ އެއްބަސްވުން" އާގުޅިގެން އެސްއެމްއީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގައި ރަހުނުކުރެވިފައިވާ އެންމެހައި މުދާތައް އެސްއެމްއީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގައި ރަހުނުކުރެވިފައިވާކަން ސާބިތުވާކަން ކަނޑައަޅައި، ބުނެވުނު ލޯނާ ގުޅިގެން އެސްއެމްއީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް ދޭންޖެހޭ އަނބުރައި ހިސާބު ދައްކައި ހަވާލުކުރުމުގެން ރަހުނު އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އެސްއެމްއީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް ލިބިގެންވާ ޙައްޤުތަކާއި ބާރުތައް ބާކީވާނަމަ ދެމިގެންދާނެކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ޖަލާބް ޖާއިޒްގެ އަރިހު ހުށަހަޅައި ހުކުމްކޮށްފީމެވެ.

މިދަޢުވާ ބަލައި ހުކުމްކުރީ

އާއިޝަތު އަސްލަމް އަބްދުއްރަޙްމާން

ގާޟީ